

Sobre todo de noche

Direcció: Víctor Iriarte **Guió:** Isa Campo, Víctor Iriarte, Andrea Queralt **País:** Espanya
Durada: 109 min **Any:** 2023 **Gènere:** Cinema negre **Interpretació:** Lola Dueñas, Ana Torrent, Manuel Egozkue, María Vázquez **Música:** Maite Arroitauregi **Fotografia:** Pablo Paloma **Distribuïdora:** Atalante Cinema **Estrena a Espanya:** 1/12/2023
No recomanada per a menors de 12 anys
Versió original en espanyol

SINOPSI

Quan la Vera (Lola Dueñas) era jove, no va poder fer-se càrrec del seu fill noutat i va haver de donar-lo en adopció. Quan la Cora (Ana Torrent) era jove, el doctor li va dir que no podria engendrar fills i que només adoptant podria formar una família. Totes dues comparteixen aquesta experiència d'haver estat mares d'un nen anomenat Egoz (Manuel Egozkue). Ara, les nostres dues protagonistes es retroben a Portugal per repassar la història de les seves vides i reescriure els seus destins. (Sensacine)

CRÍTICA

02/09/2023 - VENÈCIA 2023: Víctor Iriarte debuta en el llarg de ficció amb una bella i commovedora correspondència filmada protagonitzada per Lola Dueñas i Ana Torrent

"Aquesta és una història de violència, de ràbia i de violència. Algú perd algú, algú busca algú la resta de la seva vida. Aquesta és la meua història. Hauria pogut succeir d'una altra manera, però va passar així", diu la veu de Lola Dueñas al començament de **Sobre todo de noche**, el primer llargmetratge de ficció de Víctor Iriarte, escrit juntament amb Isa Campo i Andrea Queralt [...]

La pel·lícula explica la història de dues dones, dues mares, enllaçades per un passat i un present en comú. La Vera (**Lola Dueñas**) no es va poder fer càrrec del seu fill quan era jove i va haver de donar-lo en adopció. Anys més tard, quan va voler saber si tot havia sortit bé, les institucions li van dir que el seu expedient no existia i des de llavors continua buscant el fill. A la Cora (**Ana Torrent**), el seu metge li va dir que no podria tenir fills, i va acabar adoptant l'Egoz (**Manuel Egozkue**), el fill biològic de la Vera, a qui creia morta. Ara, temps després, aquests tres personatges es retroben a Portugal, a la casa de la infància de la Vera a la vora del Duero, per repassar i compartir la història de les seves vides.

Dividida en quatre capítols a manera de correspondència filmada, la pel·lícula és sobretot una història d'amor de dues mares pel seu fill, la de la mare biològica que el perd i es passa la vida buscant-lo i la de la mare adoptiva que el té però tem perdre'l. Mitjançant les veus en off de les protagonistes, els dos primers capítols i l'últim de tancament són les cartes d'amor d'aquestes dues mares, la història de cerca i venjança d'una, la de por de l'altra i el llegat íntim de totes dues. Aquí hi ha un dels grans encerts del guió, en la narració del seu món interior des de les seves pròpies veus. A través d'elles, coneixem les seves inquietuds, soledats, ferides, fantasmes, desitjos, tristeses i alegries secretes. Són aquestes veus les que donen a la pel·lícula aquest to buscat de relat confessional, profund, poètic i tendre, i les que fan que per moments no sembli el que en el fons també és, una història de terror sobre un crim atroç (com s'adverteix en el pròleg citant *Amuleto*, de Roberto Bolaño). Aquí una altra de les virtuts més grans de la pel·lícula, la seva intel·ligent barreja de gèneres, ser un drama íntim, cinema negre i també, en certa manera, una pel·lícula d'aventures i fantasmes, que des d'aquest relat personal, aquesta història d'amor central, una història col·lectiva succeïda en una època fosca d'Espanya, sobre la seva injustícia, corrupció i impunitat, sobre el dolor de tantes altres d'invisibles i silenciades.

El tercer capítol és el relat dels tres personatges reunits, les dues mares amb el seu fill, com viuen aquest temps de retrobament, les seves preguntes i misteris sense resoldre. Amb això, la pel·lícula també té certa condició de viatge, és un viatge de pèrdua, recerca i trobada, i com evoca la seqüència en què les imatges se superposen amb un fragment de *Viaje al centro de la Tierra* de **Julio Verne**, també un bell homenatge als relats d'aventures, a la narració de peripècies d'uns personatges, a les històries dins de les històries.

Tot això està explicat amb senzillesa, precisió i delicadesa, sense artificis superflus ni afany de pretensió, a través del detall, de la cura i la subtilitat en l'ús dels materials visuals, estètics, textuals i sonors, d'enquadraments, localitzacions, llums i músiques que expressen l'ànima de la pel·lícula, i de dues actrius que donen veritat i humanitat als seus personatges. D'aquesta manera, **Sobre todo de noche** aconsegueix emocionar, és una pel·lícula commovedora, bellíssima i alhora trista i amb un punt nostàlgic, una carta d'amor maternofamiliar i també una bella reivindicació del sentit i la importància d'explicar.

Júlia Olmo – cineuropa.org